

Riktlinjer för oljeavskiljare

Beslutad av Bygg- och miljönämnden 2016-12-15, § 100

Innehållsförteckning

1. Varför behövs oljeavskiljare?
2. Lagstiftning och ansvarsfördelning
  - 2.1 VA-huvudmannens ansvar
  - 2.2 Fastighetsägarens ansvar
  - 2.3 Verksamhetsutövarens ansvar
  - 2.4 Tillsynsmyndighetens ansvar
3. Hur fungerar en oljeavskiljare?
  - 3.1 Oljeavskiljare klass 1 och klass 2
  - 3.2 Bypass-avskiljare och spygatt
4. Olja i olika former
  - 4.1 Fri olja
  - 4.2 Dispergerad olja (mekanisk emulsion)
  - 4.3 Emulgerad olja (kemisk emulsion)
    - 4.3.1 Skärvätskor
  - 4.4 Olja helt löst i vatten
5. Vilka krav ska oljeavskiljaren uppfylla?
  - 5.1 Vilka riktvärden gäller?
  - 5.2 Svensk standard SS-EN 858
  - 5.3 Dimensionering
6. Kontroll, besiktning och tömning av oljeavskiljaren
  - 6.1 Kontroll var sjätte månad
  - 6.2 Tömning varje år
  - 6.3 Besiktning vart femte år
  - 6.4 Provtagning
7. Vilka verksamheter behöver oljeavskiljare?
  - 7.1 Golvavlopp i mindre garage/villagarage
  - 7.2 Spillolja får inte hällas i golvavloppet
8. Ansluta oljeavskiljare till kommunalt eller enskilt avlopp
  - 8.1 Anslutning till kommunalt avlopp
  - 8.2 Anslutning till enskilt avlopp
9. Om olyckan är framme

1. Varför behövs oljeavskiljare?

En oljeavskiljare installeras för att förhindra utsläpp av oönskade ämnen som t.ex. olja och bensin i spill- och dagvattensystemet. I spillvattnet kan dessa ämnen störa den biologiska processen i avloppsreningsverken, medan det via dagvattensystemet riskerar att hamna i sjöar och vattendrag.

Oljeavskiljare fungerar främst för att avskilja lätta vätskor som har lägre densitet än vatten, t.ex. olja och bensin. Oljeavskiljare har sämre förmåga att avskilja t.ex. metaller. För att klara kraven avseende metaller krävs ofta ytterligare reningssteg efter oljeavskiljaren, t.ex. filtrering, biologisk rening eller kemisk fällning. En oljeavskiljare ska därför inte ses som en komplett reningsanläggning utan som ett skydd mot utsläpp av olja till avloppssystemet. Avskiljningen av olja utgör endast ett steg i reningsprocessen för att rena vattnet. För vissa verksamheter behövs ytterligare reningssteg efter oljeavskiljaren för att klara gällande krav.

2. Lagstiftning och ansvarsfördelning

Oljeavskiljning ska ske vid verksamheter där det finns risk för utsläpp av **mer än obetydliga mängder** mineralolja, bensin eller andra explosionsfarliga ämnen till spill- eller dagvattennätet. Detta krav utgår från ABVA, Boverkets Byggregler och Miljöbalken:

- ABVA (allmänna bestämmelser för användande av kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, fastställd av kommunfullmäktige den 20 november 2013, Kf § 137) föreskriver att fastighetsägare inte får tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, läkemedel eller släppa ut olja, bensin eller annan petroleumprodukt i större mängder i avloppssystemet.
- Plan- och byggförordningen (2011:338) 6 kap 5 § punkt 5 en installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt ska anmälas till Bygg- och miljönämnden.
- Boverkets Byggregler (BFS 2002:19, BBR 10 avsnitt 6:6211) anger att behandling av spillvattnet ska utföras eller avskiljare installeras om vattnet innehåller mer än obetydliga mängder av skadliga ämnen.
- Miljöbalken (1998:808, 2 kap och 26 kap 19 §) anger att alla som utför någon verksamhet eller åtgärd som kan medföra miljöpåverkan ska vidta skydds- och försiktighetsåtgärder för att minimera miljöpåverkan. Vidare att man ska bedriva egenkontroll av sin verksamhet genom att ha nödvändig kunskap om och kontrollera sin verksamhets miljöpåverkan. Dessutom ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik för att minimera miljöpåverkan användas.

2.1 VA-huvudmannens ansvar

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen är Upplands-Bro kommun. Tekniska avdelningen sköter denna under Tekniska nämnden. Enligt ABVA gäller att:

- Huvudmannen ska ta emot avloppsvatten (spillvatten) från fastigheter inom kommunens verksamhetsområde för VA (vatten och avlopp), men huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten som innehåller väsentligt mer föroreningar än hushållsvatten. I de fall spillvattnet är väsentligt mer förorenat än hushållsvatten är det fastighetsägarens ansvar att rena spillvattnet inom sin fastighet innan spillvattnet släpps till det kommunala spillvattennätet.

2.2 Fastighetsägarens ansvar

Fastighetsägaren är huvudansvarig för att säkerställa att:

- Oljeavskiljaren kontrolleras, underhålls, besiktigas och töms enligt gällande regler (se kap 6.)
- Att anmälan görs till bygglovsavdelningen vid nyinstallation eller väsentlig ändring av oljeavskiljare.
- Journal förs över utförd kontroll, underhåll, besiktning samt tömning. Journal, tömningskvitto och besiktningsprotokoll ska kunna uppvisas på tillsynsmyndighetens begäran.
- Det finns en namngiven kontaktperson som är ansvarig för oljeavskiljaren.

2.3 Verksamhetsutövarens ansvar

I de fall verksamhetsutövaren inte är densamma som fastighetsägaren är det verksamhetsutövarens huvudansvar att sörja för att oljeavskiljaren är dimensionerad för det vattenflöde som ska behandlas och att oljeavskiljaren sköts och underhålls så att avskiljarfunktionen är fullgod.

2.4 Tillsynsmyndighetens ansvar

Bygg- och miljönämndens miljöavdelning ansvarar för att utföra tillsyn enligt miljöbalken. Miljöavdelningen utför därför tillsyn på att fastighetsägare och verksamhetsutövare sköter och underhåller sina oljeavskiljare i enlighet med gällande lagstiftning. Bygg- och miljönämndens bygglovsavdelning ansvarar för att ta emot och granska anmälan om nyinstallation eller väsentlig ändring av befintlig avloppsanläggning. Anmälan görs med blankett, karta som visar placering, produktbeskrivning och en enkel kontrollplan.

3. Hur fungerar en oljeavskiljare?

Oljeavskiljare fungerar genom gravimetrisk princip, d.v.s. att ämnen separeras i olika faser beroende på ämnenas olika densitet. En oljeavskiljare är utformad som en stor tank som vattnet flödar genom. När oljehaltigt vatten rinner genom oljeavskiljaren sjunker slam och tyngre partiklar till botten och bildar ett lager av slam under vattenfasen. Samtidigt stiger oljan uppåt och lägger sig ovanpå vattenfasen i ett oljelager (eftersom olja har lägre densitet än vatten).

Slamfasen och oljefasen hålls kvar i oljeavskiljaren av en skärm eller annan anordning, medan vattenfasen rinner vidare till spill- eller dagvattennätet. På så sätt har man avskilt olja och slam ur vattnet. Slam och olja sugas sedan upp genom regelbunden tömning av oljeavskiljaren.

3.1 Oljeavskiljare klass 1 och klass 2

I svensk standard SS-EN 858 delas oljeavskiljare in i två klasser utifrån vilken resthalt olja som finns i vattnet som passerat oljeavskiljaren:

- Klass 1: Max restinnehåll av olja 5 mg/l.
- Klass 2: Max restinnehåll av olja 100 mg/l.

En **klass 1-avskiljare** är försedd med koalescensfilter som förbättrar avskiljningen av små oljedroppar. I filtret fångas de små oljedropparna upp och slås ihop till större droppar. När dropparna har uppnått en viss storlek frigör de sig från filterytan och stiger upp till vattenytan. Det finns olika typer av koalescens-filter, bl.a. lamellfilter och rörfilter. Oavsett filtertyp krävs underhåll. Filtren kan bestå av en med en eller flera filtermoduler. Oftast kan filtren rengöras med högtryckstvätt. Om man inte sköter filtren enligt rekommendationerna kan man behöva byta ut dem.

En **klass 2-avskiljare** är vanligtvis **inte** försedd med koalescensfilter och har därför endast förmåga att avskilja relativt stora oljedroppar.

3.2 Bypass-avskiljare och spygatt

En **bypass-oljeavskiljare** innebär att vid större vattenflöden så leds en del av vattnet förbi oljeavskiljaren orenat. Det vatten som kommer först till oljeavskiljaren, så kallad *first flush*, är det mest förorenade och passerar reningen. Resterande vattenflöde leds förbi oljeavskiljaren orenat. Fördelen med detta är att vid större vattenflöden så spolas inte all redan avskild olja från oljeavskiljaren ut till avlopps nätet, istället leds det orenade vattnet förbi oljeavskiljaren. Bypass-oljeavskiljare kan främst bli aktuellt att använda vid stora ytor utomhus, t.ex. stora parkeringar utan tak. Bypass-oljeavskiljare ska inte användas i t.ex. fordonstvättar eftersom man kan förledas att använda tvätten trots att utrustningen inte funkar.

En **spygatt** är en golvbrunn utan vattenlås och har ibland använts i torra eller kalla utrymmen. I torra lokaler kan en golvbrunn med vattenlås torka ut och förorsaka dålig lukt. I ett kallt utrymme kan vattenlåset frysa och orsaka skador på golvbrunnen. Avloppsenheter för spillvatten som kan innehålla brand- eller explosionsfarliga vätskor får inte ha vattenlås.

4. Olja i olika former

När olja blandas med vatten kan oljan fördelas i små eller stora oljedroppar. Oljedropparnas storlek påverkar hur bra oljeavskiljaren kan separera oljan ur vattnet. Beroende på hur stora oljedropparna är brukar oljan betecknas som fri, dispergerad, emulgerad eller löst, se tabell 1. Fri olja och dispergerad olja kan som regel avskiljas i en oljeavskiljare, emulgerad olja och olja i löst form kräver som regel ytterligare reningssteg utöver oljeavskiljare.

Tabell 1. Beskrivning av fri, dispergerad, emulgerad och löst olja.

Benämning	Droppstorlek	Källa till uppkomst
Fri olja	>150 μm	Vid tvätt utan högtryck. Olja som förekommer i dagvatten.
Dispergerad olja (mekanisk emulsion)	20-150 μm	När oljehaltigt vatten utsätts för mekanisk påverkan, t.ex. pumpning, kraftig omrörning eller högtryck.
Emulgerad olja (kemisk emulsion)	5-20 μm	Vid närvaro av ytaktiva kemikalier som tvål, rengöringsmedel, avfettningsmedel eller när skäroljor används vid mekanisk bearbetning.
Olja helt löst i vatten	<5 μm	

4.1 Fri olja

Fri olja uppkommer t.ex. vid handtvätt av fordon eller avspolning av golv med oljespill **utan** högtryck och i **frånvaro** av ytaktiva kemikalier. Olja som förekommer i dagvatten är vanligen i form av fri olja.

4.2 Dispergerad olja (mekanisk emulsion)

Dispergerad olja (mekanisk emulsion) uppstår när oljehaltigt vatten utsätts för mekanisk påverkan, t.ex. pumpning, kraftig omrörning eller högtryck.

Dispergerad olja bildar som regel instabila emulsioner. Det innebär att om det oljehaltiga vattnet ges tillräckligt lång tid spricker emulsionen så småningom upp och återgår i en oljefas och en vattenfas. Dispergerad olja kan dock bestå av så små oljedroppar att det skulle krävas många dagars eller veckors uppehållstid i oljeavskiljaren innan en gravimetrisk separation hinner ske.

4.3 Emulgerad olja (kemisk emulsion)

Emulgerad olja (kemisk emulsion) uppstår när oljehaltigt vatten blandas med ytaktiva kemikalier som tvål, rengöringsmedel och avfettningsmedel.

De ytaktiva kemikalierna gör att kemiska emulsioner bildas genom att oljan finfördelas i mycket små droppar i vattnet, som då ser "mjölkigt" ut.

Emulgerade oljor (kemiska emulsioner) kan bilda både instabila och stabila emulsioner, beroende på vilken ytaktiv kemikalie som används. Stabila emulsioner kan bildas oavsett om vattnet används med högtryck eller ej.

En emulgerad olja som bildat en instabil emulsion kan i **vissa fall** separeras i en koalescensavskiljare. Det beror på hur kraftig emulsionen är och vilken typ av koalescensfilter man använder. Detta får bedömas från fall till fall. Vid mycket instabila emulsioner kan emulsionen spricka upp, vilket innebär att de små dropparna går samman till större droppar, vilket ökar dropparnas stighastighet. Om en emulsion är mycket instabil kan en del av oljan avskiljas i koalescensavskiljare med lamellfilter och resten i centrifug eller annan mekanisk utrustning.

En emulgerad olja som bildat en stabil emulsion går som regel inte att avskilja i en koalescensavskiljare (klass 1-avskiljare med koalescens-filter). För att avskilja stabila emulsioner krävs behandling med andra typer av

separationstekniker än enbart oljeavskiljare. Då måste man använda ett emulsionsspaltningssystem, möjliga behandlingsmetoder kan vara extraktioner, absorption eller molekylära separationstekniker.

För att undvika att svårseparerade stabila emulsioner bildas är det viktigt att använda kemikalier som **inte** medför att oljan i vattnet bildar stabila emulsioner. Därför är det viktigt att läsa på om de ytaktiva kemikalier som används och att endast använda kemikalier som bildar instabila emulsioner med lätta vätskor (olja/bensin) och som sedan bryts ned efter rengöringsprocessen. Alkaliska, självspaltande rengöringsprodukter bör användas för att undvika bildning av stabila emulsioner. Svensk standard SS-EN 858-2 (avsnitt 4.3.2.3 Rengöringsmedel) anger att *”Tillverkare av rengöringsmedel skall tillhandahålla en försäkran som anger att produkten inte innehåller organiskt förenade halogensammansättningar eller BTX-aromater. Endast rengöringsmedel som bildar temporärt stabila emulsioner med lätta vätskor och sedan bryts ned efter rengöringsprocessen skall användas. En bruksanvisning skall också följa med, tillsammans med en beskrivning av effekterna vid blandning med andra rengöringsmedel, speciellt med avseende på separeringsprocessen”*.

4.3.1 Skäroljor/skärvätskor

De flesta skäroljor/skärvätskor som används som kyl- och smörjmedel vid mekanisk bearbetning, t.ex. slipning eller borrar, är stabila emulsioner och går inte att separera i en oljeavskiljare. Skärvätskor innehåller vanligen vatten, olja eller polymer, tensider, additiv, skumdämpare, korrosionsinhibitorer och biocider. Ämnena är ofta svårnedbrytbara, toxiska och bioackumulerande och bör inte släppas till avlopp.

4.4 Olja helt löst i vatten

Olja helt löst i vatten kan inte avskiljas gravimetriskt. För avskiljning av löst olja fordras extraktion, absorption, ultrafiltrering eller liknande.

5. Vilka krav ska oljeavskiljaren uppfylla?

5.1 Vilka riktvärden gäller?

Allt spillvatten från Upplands-Bro kommun leds till Käppala avloppsreningsverk på Lidingö. När Miljöavdelningen i Upplands-Bro kommun utför tillsyn på verksamheter enligt miljöbalken tillämpas Käppalaförbundets riktvärden för föroreningshalter i utgående spillvatten. Käppalaförbundet har bl.a. följande dokument med riktlinjer:

- Riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar
- Riktlinjer för utsläpp till avlopp från tågtvättar
- Riktlinjer för avloppsvatten från industrier och andra verksamheter (förkortad version av Svenskt vattens publikation P95 anpassad efter Käppalaförbundets verksamhet och upptagningsområde).
- Riktlinjer för rengöring av verkstadsgolv och hantering av golvscurvatten

Med riktvärde menas ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet för verksamhetsutövaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas.

5.2 Svensk standard SS-EN 858

Oljeavskiljaranläggningar ska uppfylla kraven i svensk standard SS-EN 858-1 och SS-EN 858-2. Dessa reglerar en mängd olika faktorer som produktutformning, provning, märkning, kvalitetskontroll, dimensionering, installation, drift samt underhåll. I SS-EN 858-1 delas anläggningarna in i två olika klasser beroende på hur mycket olja som vid test finns kvar i avloppsvattnet efter avskiljning

- Klass 1: Max restinnehåll av olja 5 mg/l.
- Klass 2: Max restinnehåll av olja 100 mg/l.

Vid **nyinstallation** ska oljeavskiljare uppfylla kraven i SS-EN 858-1 och därmed ska anläggningen innefatta följande komponenter:

- Slamavskiljare (kan vara integrerad i oljeavskiljaren)
- Oljeavskiljare
- Provtagningsbrunn. SS-EN 858-2 (avsnitt 5.7) anger att ”Åtkomst för provtagning skall vara antingen integrerad eller separat installerad omedelbart nedströms från avskiljaren”.
- Larm för hög vätskenivå (så kallat dämpningslarm), larmet ska vara både optiskt och akustiskt.

För äldre **befintliga** oljeavskiljare som inte uppfyller kraven i SS-EN 858 behöver verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren kunna redovisa oljeavskiljarens funktion vad gäller bl.a. oljeavskiljarens skick och att oljeavskiljaren är dimensionerad för aktuella vattenflöden. Äldre oljeavskiljare har generellt sämre funktion och är ofta i dåligt skick. Oljeavskiljaren ska vara försedd med nivåalarm.

5.3 Dimensionering

Det är verksamhetsutövarens skyldighet att se till att oljeavskiljaren är rätt dimensionerad för den verksamhet som bedrivs. Som regel kan verksamhetsutövaren få hjälp med detta av den som tillhandahåller oljeavskiljaren. Hur man kan beräkna dimensioneringen av oljeavskiljare finns bl.a. beskrivet i standarden SS-EN 858-2.

Grunden för dimensionering är att oljedropparna ska hinna stiga till ytan under den tid det oljehaltiga vattnet passerar genom avskiljaren. Oljans droppstorlek avgör hur snabbt oljan stiger upp till ytan i oljeavskiljaren, ju mindre oljedropparna är desto längre tid tar det för oljan att stiga uppåt och lägga sig ovanpå vattenfasen. Dimensioneringen är därför beroende dels av förekommande oljas droppstorlek och dels av hur stort vattenflödet till oljeavskiljaren är, eftersom ett större vattenflöde till oljeavskiljaren än avskiljaren är dimensionerad för medför att uppehållstiden i avskiljaren blir för kort så att oljan inte hinner avskiljas.

6. Kontroll, besiktning och tömning av oljeavskiljaren

Både **nyinstallerade** och **befintliga** oljeavskiljare omfattas av kraven på kontroll, besiktning, tömning m.m. i standarden SS-EN 858-2.

6.1 Kontroll var sjätte månad

För att säkerställa oljeavskiljarens funktion behövs regelbunden kontroll. Enligt standarden SS-EN 858-2 ska underhåll och kontroll av avskiljaren utföras minst var sjätte månad av utbildad personal. Enligt standarden ska kontrollen journalföras och även omfatta anteckningar om reparationer, haverier m.m. Var 6:e månad bör följande punkter kontrolleras:

- Kontrollera slamvolymens och oljeskiktets tjocklek. Slamvolym mäts genom pejling med en graderad sticka som förs ner i slamlagret. Vid pendlning av stickan känner man var slamlagret börjar genom att motståndet ökar. Notera nivån på stickan och för sedan ner den till botten av avskiljaren, notera nivån igen. Genom att räkna ut skillnaden mellan de två avläsningarna får man fram tjockleken på slamnivån.
- Funktionstesta larmet, testa både sensorn i oljeavskiljaren och larmenheten.
  - För bilvårdsanläggningar gäller Käppalas riktlinjer för bilvårdsanläggningar som anger att larmet ska testas varje månad.
- Om oljeavskiljaren är utrustad med koalescensfilter ska filtren rengöras och bytas enligt tillverkarens rekommendationer.
- Kontrollera att vattennivåerna ligger i våg framför och bakom eventuella skärmar i oljeavskiljaren.
- Kontrollera funktionen för den automatiska avstängningsventilen.
- Kontrollerna ska dokumenteras och journaler ska på begäran kunna visas upp för tillsynsmyndighet. Eventuella avvikelser ska kommenteras och åtgärd framgå av journalen.

6.2 Tömning varje år

För att en oljeavskiljare ska fungera behöver den tömmas regelbundet. Tömningsfrekvensen avgörs av typ av oljeavskiljare, storlek och belastning. Det är viktigt att följa rekommendationerna från tillverkaren. Enligt standarden SS-EN 858 bör tömning av oljeavskiljaren ske när 50 % av slamvolymen eller 80 % av lagringskapaciteten för olja är fylld. Det är vanligt att detta innebär att heltömning bör ske 1-2 gånger per år. För att inte överbelasta oljeavskiljaren med slam bör även tvättränna eller golvbrunn med slamfång ansluten till oljeavskiljare tömmas regelbundet, tömningsfrekvensen beror på verksamhetens storlek.

Tömning ska i regel göras som s.k. heltömning (hela avskiljaren töms på slam, olja och vatten). Om tömning görs genom s.k. toppsugning (endast oljefasen ovanpå vattenfasen sugs upp) ska även slamnivån kontrolleras, eftersom slamnivån har inverkan på avskiljarens funktion och det vid de flesta anläggningar tar mycket längre tid att fylla upp oljevolymen än slamvolymen. Efter en heltömning ska oljeavskiljaren **alltid** återfyllas med vatten för att avskiljaren ska fungera.

Tömning beställs av fastighetsägaren (eller annan person som fastighetsägaren delegerat ansvaret till). En beställning av tömning bör ske i så god tid att larmet aldrig hinner lösa ut. Larmet bör vara en sista försiktighetsåtgärd.

Tömning av slam- och oljeavskiljaren ska utföras av en tömningsentreprenör som är godkänd av Länsstyrelsen att transportera farligt avfall. Fastighetsägaren ska motta ett tömningskvitto från företaget som utför tömningen. Fastighetsägaren ska spara tömningskvittot och kunna uppvisa kvittot på begäran från tillsynsmyndigheten.

6.3 Besiktning vart femte år

Vart femte år ska en mer omfattande inspektion av oljeavskiljaren utföras av utbildad personal. Avskiljaren ska då tömmas helt och rengöras. Vid besiktningen ska följande kontrolleras:

- oljeavskiljaranläggningens täthet
- att tanken är hel och tät (eventuell sprickbildning och andra skador)
- kontroll av eventuell invändig ytbehandling
- kontroll av dämpskärmar, rör och liknande avseende fastsättning och funktion
- kontroll av elektriska komponenter och larm

Resultatet av besiktningen ska dokumenteras och journaler ska kunna visas upp vid tillsyn. Eventuella avvikelser ska kommenteras och åtgärd framgå av journalen. Standard SS-EN 858-2 specificerar inspektionens omfattning.

6.4 Provtagning

Provtagning av utgående vatten från oljeavskiljare är nödvändigt när man vill kontrollera att oljeavskiljaren fungerar och att utgående vatten uppfyller de krav som finns. Större fordonstvättar (tvätt av mer än 5000 personbilar eller 1000 tunga fordon per år) ska utföra provtagning två gånger per år och mindre fordonstvättar (tvätt av mellan 1000-5000 personbilar alternativt 200-1000 tunga fordon per år) ska utföra provtagning en gång per år i enlighet med *Käppalaförbundets riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar*. Övriga verksamheter ska ta prov på begäran från huvudmannen eller tillsynsmyndigheten. Prov ska tas av ackrediterad provtagare.

7. Vilka verksamheter behöver oljeavskiljare?

Oljeavskiljare ska finnas vid verksamheter där det finns risk för utsläpp av **mer än obetydliga mängder** mineralolja, bensin eller andra explosionsfarliga ämnen till spill- eller dagvattennätet. För verksamheter med höga föroreningshalter i sitt avloppsvatten krävs antingen ytterligare reningssteg efter oljeavskiljaren eller att avloppsvattnet leds till en sluten tank.

Exempel på Miljöavdelningens **generella** bedömning för hur olika verksamhetstyper bör hantera sitt avloppsvatten finns i tabell 2. Andra bedömningar kan göras i det enskilda fallet.

Tabell 2. Miljöavdelningens **generella** bedömning för hur olika verksamhetstyper bör hantera sitt avloppsvatten. Andra bedömningar kan göras i det enskilda fallet.

Verksamhet	Hantering av avloppsvatten
Fordonstvätt, Gör-det-själv-hall	Ska ha oljeavskiljare. Vid större tvättanläggning krävs ytterligare lokal rening.
Bilvårdsanläggningar	Ska ha oljeavskiljare. Alternativt ska lokalerna vara avloppslösa.
Verksamhet med både verkstad och fordonstvätt	I verkstäder med oljeavskiljare utan koalescensfilter där även fordonstvätt förekommer ska verkstadsdelen vara avloppslös, alternativt ska tvätten ha separat oljeavskiljare. I verkstäder med oljeavskiljare med koalescensfilter där även tvätt av fordon förekommer kan verkstadsdelens och tvättens oljeavskiljare vara gemensam. Ansluts till spillvattennät.
Smörjgrop, yta under fordonslyft eller annan uppställningsplats avsedd för reparation av fordon	Ska vara avloppslöst eller anslutet till spilloljetank. Förbindelse till avloppsnätet får inte finnas.
Vatten från detalj- och motortvätt	Får inte ledas till avloppsnätet utan ska samlas upp och tas om hand som farligt avfall.
Verkstäder (motor- och servicehallar)	Ska i första hand vara avloppslöst eller ansluten till spilloljetank.
Parkeringsplatser, kör- och lastningsyta för tung trafik	Bedöms från fall till fall, beroende bl.a. på den hårdgjorda ytans storlek, om tak finns som skyddar mot nederbörd, recipientens känslighet m.m.
Spolplatta	Bedöms från fall till fall, beroende på verksamhet och platsens förutsättningar.
Mindre garage/villagarage	Ska i första hand vara avloppslöst (se avsnitt 7.1).
Lager med golvavlopp	Oljeavskiljare kan bli aktuell. Bedöms från fall till fall.
Lager med kemiska produkter	Kemiska produkter ska lagras invallat och avloppslöst. Ingen anslutning till spill- eller dagvattennät ska finnas.
Uppsamlad spillolja och används kylarglykol	Får inte tömmas i avloppet utan ska samlas upp och tas omhand som farligt avfall.
Kondensvatten från kompressorer vid industrier	Bedöms från fall till fall, beroende bl.a. på vattenmängd, vattentemperatur och recipientens känslighet.
Tankstation för bensin/diesel	Vid nybyggnation ska i första hand inte finnas någon anslutning till spillvattennätet. Samråd ska ske med Käppalaförbundet. Käppalaförbundets generella ståndpunkter står i Käppalaförbundets dokument: <i>Riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar.</i>

7.1 Golvavlopp i mindre garage/villagarage

Villagarage ska i första hand vara avloppslösa. Vid nybyggnation ska villagarage byggas utan golvavlopp och i befintliga villagarage bör golvavlopp i första hand gjutas igen. Fordon ska tvättas hos fordonstvättar med extra reningssteg, alternativt på mark med infiltrationskapacitet. Smältvatten som uppkommer i garaget ska inte avledas till spillvattennätet eftersom det inte innehåller några behandlingsbara näringsämnen. Använda kemikalier ska omhändertas som farligt avfall och får inte hällas i golvavloppet. Därmed finns ingen anledning att ha golvavlopp i villagarage.

7.2 Spillolja får inte hällas i golvavloppet

Uppsamlad spillolja utgör farligt avfall och får inte hällas i avloppet även om det finns en oljeavskiljare. Spilloljan ska istället samlas upp och tas omhand som farligt avfall och lämnas till mottagningsanläggning för farligt avfall.

Använd kylarglykol får inte heller hällas i avloppet på grund av sin giftighet mot mikroorganismerna i avloppsreningsverket.

8. Ansluta oljeavskiljare till kommunalt eller enskilt avlopp

8.1 Anslutning till kommunalt avlopp

Oljeavskiljare inom det kommunala VA-verksamhetsområdet ska i första hand anslutas till det kommunala avlopps nätet för spillvatten eller dagvatten. Vid frågor om anslutning till kommunalt spill-/dagvattennät ska Tekniska avdelningen i egenskap av VA-huvudman kontaktas.

8.2 Anslutning till enskilt avlopp

Om en verksamhet med oljeavskiljare ligger utanför kommunalt VA-verksamhetsområde måste oljeavskiljaren kopplas till en enskild avlopps anläggning. Oljeavskiljaren ska inte kopplas till samma avlopps anläggning som hushållets avloppsvatten, eftersom olja kan störa den biologiska funktionen i hushållsavlopps anläggningen. Installation av en ny enskild avlopps anläggning eller ändring av en befintlig anläggning kräver tillståndsansökan/anmälan till Bygg- och miljönämnden. Vid frågor om lämplig anslutning/hantering utanför kommunalt VA-verksamhetsområde ska Miljöavdelningen kontaktas.

9. Om olyckan är framme

- Beställ extra tömning av oljeavskiljaren vid mindre utsläpp av olja/bensin/diesel.
- Informera kommunen om utsläppet via kommunens kundtjänst (Tfn 08-581 690 00). Utanför kontorstid kontakta kommunens VA-jour (Tfn 070-235 21 06).
- Vid större utsläpp kontakta Räddningstjänsten (Tfn 112).